

**Analyse
Ispinde og ispapir på stranden**

Juni 2010

Indholdsfortegnelse

1.1. Indledning	3
1.2. Resumé af analyseresultaterne	4
2. ISPINDE OG ISPAPIR PÅ STRANDEN	5
2.1. Ispinden er den store affaldssynder	5
2.2. Vi forsvarer os med, at ”ispinden er naturlig”...	5
2.3. ...til trods for, at vi mener ispinden er seks år om at forsvinde	6
2.4. Børn ændrer ikke vores adfærd positivt	6
3. HOLDNINGER TIL AFFALD PÅ STRANDEN	8
3.1. Vi er delt i to halvdele i vores opfattelse af affald på stranden	8
3.2. For få skraldespande på strandene	8
3.3. Farligt affald af er det værste at efterlade på stranden	9
4. BILAG	10
4.1. Spørgeramme	10

1.1. Indledning

Hold Danmark Rent er en netværksorganisation, som arbejder for at ændre danskernes holdninger og adfærd, så vi i fællesskab kan mindske mængden af henkastet affald.

Bag ved etableringen af Hold Danmark Rent står blandt andet: Landbrug & Fødevarer, Dansk Retursystem, Bryggeriforeningen, Uno-X Energi, FDB, Toms, McDonald's Danmark, Friluftsrådet og Miljøministeriet.

Alle kan støtte Hold Danmark Rent. Virksomheder, organisationer og kommuner kan blive støttemedlemmer, og privatpersoner kan blive støttevenner. På den måde markerer man en forpligtelse til at engagere sig i arbejdet for at gøre vores fælles omgivelser renere.

Et af de områder, Hold Danmark Rent fokuserer på, er strandene. Stranden er en del af naturen, som danskerne traditionelt værner om, men samtidig er stranden et populært rekreativt område, hvor vi griller, hygger os, spiller spil og nyder solen. Is spiser vi især mange af på stranden. Men hvordan opfører vi os specifikt, når det kommer til papiret og ispinden, når vi er færdige? Vi vil gerne være med til at hjælpe danskerne med at passe lidt bedre på deres ispapir og ispinde, så de ikke ender på strandene som henkastet affald.

Hold Danmark Rent har taget initiativ til undersøgelsen af "Ispinde og ispapir på stranden". Analysen kortlægger 815 danskeres holdninger til skrald i form af ispinde og ispapir. Respondenterne er vægtet på alder, køn og geografi. Undersøgelsen er repræsentativ i forhold til Danmarks befolkning i alderen 15-74 år.

Dataindsamlingen og den tekniske del af undersøgelsen er gennemført af FDB ANALYSE i uge 15, 2010. Sammenskrivningen af resultaterne til denne rapport er foretaget af asbjørnjensen.

Læs mere om Hold Danmark Rent og projektet "Ren strand" på holddanmarkrent.dk. Følg os på facebook.com/holddanmarkrent.

1.2. Resumé af analyseresultaterne

Analysen går tæt på de ispinde og det ispapir, der ender som affald på strandene. Vi har spurgt et repræsentativt udsnit af danskerne, om de selv smider disse typer af affald og hvorfor. Analysen viser, at:

Ispinden opfattes som ”et naturligt produkt, der hurtigt nedbrydes” og er det stykke affald, de fleste danskere har smidt på stranden. 41% af danskerne har smidt ispinde på stranden, og af dem begrundes mere end 40% det med, at ispinde hurtigt forsvinder. I landdistrikterne er det endda 68%, der bruger den ”naturlige” begrundelse.

De unge smider markant oftere ispinde fra sig – det samme gør familier med børn. Således svarer hele 52% af de 15-34-årige, at de har smidt ispinde på stranden (gennemsnit 41%). 46% af familierne med børn har smidt ispinde på stranden (38% familier uden børn).

Danskerne er selvretfærdige, når de smider ispinde på stranden. På den ene side forsvaret mange sig med, at ispinde forsvinder hurtigt, fordi den er naturlig. På den anden side tror danskerne i snit, at en ispinde er 6 år om at blive nedbrudt. Faktum er, at det tager op til 10 år for en overfladebehandlet ispinde at forsvinde i naturen.

Ispapiret opfattes i højere grad som affald af danskerne. Kun 8% angiver, at de har smidt det fra sig på stranden.

Vi er delt i to halvdele i vores opfattelse af affald på stranden. Cirka halvdelen af danskerne mener, at der ”generelt er pænt på stranden” og den anden halvdel, at der ”generelt ligger for meget affald på stranden”. Tilsvarende bliver halvdelen af os påvirket af affaldet på stranden, men den anden halvdel ikke bliver det i særlig grad.

67,6% af danskerne mener, at der mangler skraldespande på strandene. Det tyder på, at mange danskere rent faktisk gerne vil blive bedre til at rydde op efter sig, når de har været på stranden.

Ispinde og ispapir bekymrer de færreste danskere på stranden... Ingen oplever ispinde som blandt det værste affald, der kan smides, og kun 3% oplever ispapir som blandt det værste affald.

Glasskår, engangsgrill og hundelorte er derimod det værste, man kan efterlade på stranden. Danskerne er meget entydige i deres besvarelser. Det farlige affald, som man kan brænde og skære sig på, er slemt at efterlade. Det samme er det ildelugtende og ulækre affald.

2. ISPINDE OG ISPAPIR PÅ STRANDEN

2.1. Ispinden er den store affaldssynder

52 % af danskerne i aldersgruppen 15-34 år har smidt deres ispinde på stranden. Det fremgår af tabel 1 nedenfor. 30% i aldersgruppen 55-74 år har gjort det, og i gennemsnit har 41% af danskerne smidt deres ispinde på stranden.

Det gør ispiden til en af de store affaldssyndere på stranden. Mange smider den, og jo yngre person jo oftere.

Tabel 1:

		15-34 år	35-54 år	55-74 år	Samlet
		Procent	Procent	Procent	Procent
Sp.2 Har du nogensinde efterladt ispapir på stranden?	Ja	11%	6%	6%	8%
	Nej	78%	91%	88%	86%
	Ved ikke	11%	4%	5%	6%
	Total	100%	100%	100%	100%
Sp.3 Har du nogensinde efterladt en ispinde på stranden?	Ja	52%	39%	30%	41%
	Nej	40%	57%	66%	53%
	Ved ikke	9%	4%	4%	6%
	Total	100%	100%	100%	100%

Til sammenligning har kun 8% af danskerne smidt deres ispapir på stranden. Igen med en tendens til, at de unge gør det oftere og de ældre lidt sjældnere.

2.2. Vi forsvarer os med, at ”ispinden er naturlig”...

”Ispinden er et naturligt produkt, som hurtigt nedbrydes”, er den oftest brugte begrundelse for at smide ispiden på stranden. Det angiver 40,8% af de, der har smidt ispinde fra sig. Det fremgår af tabel 2 nedenfor.

Tabel 2: Hvis du tænker på den seneste gang, du efterlod en ispinde på stranden, hvilken af følgende årsager passer da bedst?

		Antal	Procent
Valid	Det er et naturligt product, som hurtigt nedbrydes	137	40,8
	Det gør alle/det er helt almindeligt	1	0,3
	Når den er stukket ned i sandet, er der ingen, der kan se den	40	12,1
	Der var ikke en affaldsspand, jeg kunne putte den i	100	29,9
	Anden årsag	19	5,5
	Ved ikke	38	11,3
Total		335	100

Base: alle der har smidt ispinde

Kigger man længere ned i datamaterialet kan man se, at begrundelsen ”naturligt produkt” er den foretrukne blandt hele 68% af dem, der bor i landdistrikter, mens kun ca. 30% af dem, der bor i byerne, bruger den begrundelse. Tabellen er ikke medtaget i denne sammenskrivning.

Fraværet af skraldespanden er den næstmest brugte begrundelse for at smide ispinden fra sig (29,9%), mens 12,1% af danskerne mener, at ispinden forsvinder, når bare den bliver stukket ned i sandet.

2.3. ...til trods for, at vi mener, ispinden er seks år om at forsvinde

Det er overraskende, at danskerne i gennemsnit mener, at ispinden er næsten 6 år om at blive nedbrudt. Det fremgår af tabel 3.

Tabel 3: Hvor lang tid tror du, at det ca. tager naturen at nedbryde en ispind?

Minimum	Maximum	Gennemsnit
0,08	100	5,9033

Angivet i år

Faktum er, at nedbrydningstiden for en overfladebehandlet ispind er op til 10 år.

Danskerne ved altså bedre, end når vi forsvarer vores faktiske adfærd. Selvom vi godt ved, at ispinden ligger længe på stranden, forsvarer vi vores adfærd med, at den forsvinder hurtigt. Her er der behov for oplysning og positiv påvirkning.

2.4. Børn ændrer ikke vores adfærd positivt

Vi har undersøgt om voksne, der er i selskab med børn, opfører sig anderledes end voksne uden børn.

Tabel 4: Familier med og uden børn

		Familier med børn	Familier uden børn
		Procent	Procent
Sp.2 Har du nogensinde efterladt ispapir på stranden?	Ja	6%	8%
	Nej	87%	86%
	Ved ikke	7%	6%
	Total	100%	100%
Sp.3 Har du nogensinde efterladt en ispind på stranden?	Ja	46%	38%
	Nej	48%	57%
	Ved ikke	6%	6%
	Total	100%	100%

46% af familierne med børn har smidt ispinde på stranden, mens 38% blandt familier uden børn har gjort det. Det fremgår af tabel 4 ovenfor.

Konklusionen er overraskende og beklagelig. I tidligere undersøgelser har vi set, at voksne oplever sig selv som rollemodeller for børn og fx beder børnene om at samle slikpapir op og

forklarer dem, at det hører til i skraldespanden (se fx. Hold Danmark Rent, Analyser: ”Henkastet affald – Strategi og værktøjer).

Billedet går ikke igen, når det kommer til ispapiret. Her er besvarelserne stort set ens i de to familiegrupper.

Ispinde er åbenbart i en kategori for sig og opleves ofte ikke som affald, der skal samles sammen og smides i skraldespanden.

3. HOLDNINGER TIL AFFALD PÅ STRANDEN

3.1. Vi er delt i to halvdele i vores opfattelse af affald på stranden

Cirka halvdelen af danskerne mener, at der ”generelt er pænt på stranden” og den anden halvdel, at der ”generelt ligger for meget affald på stranden”. Det fremgår af tabel 5 nedenfor.

Tabel 5: Hvilket af følgende to udsagn er du mest enig i?

	Procent
Der er generelt pænt på stranden	45,2
Der ligger generelt for meget affald på stranden	45,6
Ved ikke	9,2
Total	100

Det samme mønster går igen i besvarelsen af spørgsmålet om, hvorvidt vi bliver påvirket af affald på stranden. Det påvirker 46% af os ”i meget høj grad” eller ”i høj grad”. Det fremgår af tabel 6 nedenfor.

Kvinder er mere påvirkelige overfor affald end mændene. 53 % bliver påvirkede i ”meget høj grad” eller ”i høj grad”. Det gælder kun for 38% af mændene. 19% af mændene svarer, at affald kun påvirker dem ”i mindre grad” på stranden. Det er markant flere end blandt kvinderne.

Tabel 6: Køn og påvirkelighed overfor affald

		Kvinde	Mand	Samlet
		Procent	Procent	Procent
Sp.6 I hvilken grad påvirker henkastet affald din oplevelse af stranden generelt?	Slet ikke	0%	2%	1%
	I mindre grad	11%	19%	15%
	I nogen grad	33%	38%	36%
	I høj grad	35%	28%	32%
	I meget høj grad	18%	10%	14%
	Ved ikke	2%	3%	3%
	Total	100%	100%	100%

3.2. For få skraldespande på strandene

2 ud af 3 danskere mener, at der mangler skraldespande på strandene. 67,6% svarer, at de har oplevet at mangle en skraldespand til deres affald på stranden. Det fremgår af tabel 7 nedenfor.

Det tyder på, at mange danskere rent faktisk gerne vil blive bedre til at rydde op efter sig, når de har været på stranden.

Tabel 7: Har du nogensinde manglet en skraldespand til dit affald på stranden?

	Procent
Ja	67,6
Nej	24,5
Ved ikke	7,9
Total	100

Til gengæld er det tvivlsomt om flere skraldespande alene vil løse problemet med ispinde. Som vi har set af de øvrige besvarelser, handler en stor del af det problem om, at mange danskere oplever ispinde som naturligt og noget, der bliver nedbrudt hurtigt. For ispindenes vedkommende består udfordringen snarere i at forklare danskerne, at ispinden er affald, fordi den ligger i naturen i op til 10 år.

3.3. Farligt affald af er det værste at efterlade på stranden

Glasskår og engangsgrill og hundelorte er det affald danskerne synes, det er værst at efterlade på stranden. 88%, 60% og 57% angiver disse tre typer affald som det, der er værst at smide på stranden. Det fremgår at tabel 8.

Tabel 8: Hvilke af følgende, synes du, er værst at efterlade på stranden? Du bedes markere 3 svar.

	Antal	Procent
Glasskår	714	88%
Engangsgrill	491	60%
Hundelort	463	57%
Flasker	274	34%
Cigaretskod	193	24%
Kapseler	115	14%
Pizzabakker	93	11%
Ispapir	26	3%
Madpapir	21	3%
Ingen af disse	15	2%
Ved ikke	3	0%
Ispinde	1	0%
Total	815	296%

Det farlige og det ulækre affald er helt entydigt det, danskerne synes, det er værst at smide. En efterladt engangsgrill kan give alvorlige forbrændingsskader, og glasskår, der ligger skjult i sandet, kan føre til alvorlige snitsår. Hundelorten er ikke farlig, men den er bestemt ulækker, når den lugter i sommervarmen - eller endnu værre, hvis man træder i den.

Omvendt figurerer ispinde og ispapir nederst på ranglisten. Faktisk mener ingen danskere, at ispinden er det værste, man kan smide på stranden. Den ene del af forklaring er uden tvivl, at ispinden ikke er hverken farlig eller ulækker. Den anden del har vi fået svar på tidligere: en stor del af danskerne oplever slet ikke ispinden som affald. Men derimod som et naturligt produkt, der hurtigt går i opløsning.

4. BILAG

4.1. Spørgeramme

Ispapir og ispinde

De næste spørgsmål handler om henkastet affald på stranden.

Flersvar – Tvang på 3 svar - Randomiser 1-10

Sp.1 Hvilke af følgende, synes du, er værst at efterlade på stranden? Du bedes markere 3 svar.

1. Ispapir
2. Ispinde
3. Hundelort
4. Cigarettskod
5. Engangsgrill
6. Flasker
7. Kapseler
8. Pizzabakker
9. Glasskår
10. Madpapir
11. Ingen af disse
12. Ved ikke

Enkeltsvar

Sp.2 Har du nogensinde efterladt ispapir på stranden?

1. Ja
2. Nej
3. Ved ikke

Enkeltsvar

Sp.3 Har du nogensinde efterladt en ispind på stranden?

1. Ja
2. Nej
3. Ved ikke

Enkeltsvar – Hvis Sp.3=1 (JA) – Randomiser 1-4

Sp.4 Hvis du tænker på den seneste gang du efterlod en ispind på stranden, hvilken af følgende årsager passer da bedst?

1. Det er et naturligt produkt som hurtigt nedbrydes
2. Det gør alle/det er helt almindeligt
3. Når den er stukket ned i sandet, er der ingen der kan se den
4. Der var ikke en affaldsspand, jeg kan putte den i
5. Anden årsag
6. Ved ikke

Enkeltsvar - Randomiser 1-2

Sp.5 Hvilket af følgende to udsagn er du mest enig i?

1. Der er generelt pænt på stranden
2. Der ligger generelt for meget affald på stranden
3. Ved ikke

Enkeltsvar

Sp.6 I hvilken grad påvirker henkastet affald din oplevelse af stranden generelt?

1. Slet ikke
2. I mindre grad
3. I nogen grad
4. I høj grad
5. I meget høj grad
6. Ved ikke

Enkeltsvar

Sp.7 Har du nogensinde manglet en skraldespand til dit affald på stranden?

1. Ja
2. Nej
3. Ved ikke

Numerisk

Sp.8 Hvor lang tid tror du, at det ca. tager naturen at nedbryde en ispind?

Noter venligst antal år/måneder: ____ år ____ mdr.